

С. Г. Водотика
АКАДЕМІК МИХАЙЛО ЄЛИСЕЙОВИЧ СЛАБЧЕНКО.
НАРИС ЖИТТЯ ТА ТВОРЧОСТІ
К.; Херсон, 1998. — 141 с.

Ім'я і творчість відомого українського історика та правника, громадського й культурного діяча — академіка М. Є. Слабченка лише нещодавно повернуті українській науці. Постать і трагічна доля вченого є типовою для української інтелігенції першої половини ХХ ст., а відтак дослідження його спадщини має неабияке наукове та суспільно-політичне значення.

Книга складається з чотирьох розділів, у яких послідовно висвітлюються життєвий шлях, громадсько-політична, науково-педагогічна, науково-організаційна і творча діяльність академіка.

Висновки рецензованої праці, авторська позиція є обґрунтованими, що базуються на об'єктивному і неупередженому аналізі історичних фактів.

Не викликає заперечень той факт, що автор особливу увагу надає виявленню творчого доробку М. Є. Слабченка — насамперед працям проблем соціально-економічної історії правових засад України-Гетьманщини XVII—XVIII ст. С. Г. Водотика ретельно досліджує вагомий внесок ученого до концептуальної скарбниці українознавства, не уникаючи суперечливих місць науково-теоретичної спадщини академіка. Слід погодитися з висновками автора щодо загальних вад творчості М. Є. Слабченка — недостатня увага до історіографічних та джерелознавчих сюжетів, ігнорування узагальнень, однозначність ряду висновків, ультимативність стилю тощо.

Ретельний аналіз творчого доробку М. Є. Слабченка дозволив автору в рецензованій монографії дійти цілком слушного висновку про те, що

Михайло Слабченко був творцем і спадкоємцем кращих традицій національної історіографії. Вчений був прихильником та одним з лідерів державницького напрямку вітчизняної науки 1920-х років, вдало поєднував соціологічні й теоретико-правничі підходи, досліджуючи історію України, намагався розробити її власну концепцію.

Природно, що в монографії С. Г. Водотики є і певні недоліки. Праця набагато б виграла, якби автор пересипав її ілюстраціями. Доречним був би аналіз творчості учнів академіка. Додатки варто було б розширити більш докладним викладом бібліографії академіка. Але ці вади не впливають на загальну позитивну оцінку монографії С. Г. Водотики.

Таким чином, рецензована книга написана на достатньому науковому рівні, є оригінальним і завершеним дослідженням з актуальної теми, а її публікація виглядає цілком доречною. Зокрема, вона буде в нагоді студентам-історикам та юристам при читаннях цілої низки курсів — історії, історіографії, історії держави і права України.

В. І. МАРОЧКО (Київ)